

Voorstel voor gebruik van de terreinen en gebouwen voormalig Young Boys Plannen voor een wijkgerichte, biologische stadse natuur- en educatietuin

Hieronder presenteren wij plannen en ideeën die in gezamenlijk overleg met de Wijkraad Europawijk, zijn ontwikkeld door Stichting Vrij Waterland en Stichting Ecoring. Het betreft het in gebruik nemen van de oude sportvelden van Young Boys. Wij zien vele mogelijkheden om deze velden en gebouwen in te richten en te beheren met een **wijkgerichte doelstelling**, die ook nog eens volledig aansluit bij de wensen van de gemeente.

1. Doelstellingen voor alle betrokken doelgroepen

- Het kennismaken met- en beleven van de stadse natuur en stadse tuinbouwcultuur.
- Het in onderling contact, samenwerking en betrokkenheid verzorgen en beheren van een multiculturele wijkgerichte natuur- en educatietuin.
- Het bieden van ruimte aan wijkbewoners van alle leeftijden om vrijelijk verschillende vormen van spel en recreatie te kunnen beoefenen.

Deze doelstellingen hebben een directe aansluiting bij de in de wijk geconstateerde problematiek van de buurtjongeren. Het meetellen, een plek krijgen en meedoen aan dit omvattende multiculturele samenwerkingsproject, kan een bijdrage leveren aan het verbinding maken en behouden met de eigen wijk. Bovendien leveren de activiteiten een bijdrage aan de mogelijkheden voor (toerisme en) recreatie in Haarlem.

2. Samenvatting van de plannen en mogelijkheden

- Een vrij toegankelijk wandelgebied langs groente-, bloemen- en kruidentuinen, vruchtstruiken, dierenweide en voedselbos.
- Picknickweides en speelvelden.
- Educatieve tuinen voor de schoolgaande jeugd.
- Vrije speelgelegenheden, trapveldje en “jongeren” hangplek.
- Dierenweide, kleinveeonderkomens.
- Volkstuinen (samen met toezien beheer van de “buurtvaders/ouders”).
- Inrichting keukens in de voormalige kantine (voor gezamenlijk gebruik door Ecoring middels Karma Kitchen, Rudolf Steiner College en naar incidentele behoefte, de buurtscholen).
- Productiegerichte bloemen-, kruiden- en groentekweek voor inkomsten.
- Werkplekken en oefenterrein voor deelnemers van de tuingroep van “Ferm-Rozemarijn” en scholen voor praktijkonderwijs.
- Werkplek en ontmoetingsplaats voor leden van stichting Ecoring.

Voor de verschillende doelgroepen zullen er verschillende delen van het betreffende perceel op geëigende wijze worden ingericht.

3. Organisatie en exploitatie

1,6 hectare ecologisch beheerde natuur en inrichting, onderhoud, gebruik en beheer van de aanwezige gebouwen vergen een duidelijke organisatorische en financiële leiding. Wij willen dat realiseren met het organisatiemodel van Stichting Vrij Waterland. Met de exploitatie van de tuinen van Vrij Waterland wordt al 30 jaar aangetoond dat we dit waar kunnen maken.

De Stichting Vrij Waterland draagt als beheerder zorg voor beheer en onderhoud van het gehele terrein/ de beide terreinen en de opstallen.

Medegebruikers kunnen een deel van het terrein gebruiken:

- In overleg en na toestemming van de beheerders/hoofdgebruiker
- Medegebruikers stemmen in met en houden zich aan de uitgangspunten en voorwaarden
- Medegebruikers delen evenredig in de kosten van pacht en onderhoud
- Vrij Waterland stelt als beheerder hiertoe een overeenkomst op
- Voor de amateur volkstuinders gelden dezelfde regels als voor de andere medegebruikers.

4. Algemeen uitgangspunten en regels

- De gebruikers en medegebruikers richten het terrein mede in, gericht op natuurbeleving en natuureducatie voor alle passanten.
- Alle medegebruikers dragen naast zorg voor het eigen gedeelte, ook bij aan het beheer en de beheersbaarheid van het gehele terrein.
- De (bestaande) gebouwen worden ingericht en onderhouden door de gebruikers. Gebruik van de gebouwen wordt in onderling overleg tussen de gebruikers en de medegebruikers geregeld.
- Het terrein wordt volledig biologisch beheerd. Dat houdt in dat er geen kunstmest en pesticiden worden gebruikt. Er wordt uitsluitend met compost bemest en natuurlijk evenwicht wordt gezocht voor gezondheid van de gewassen.
- Het terrein wordt niet (verder) verhard en er worden geen bomen gekapt.
- Het terrein is vrij toegankelijk voor iedereen tussen zonsopkomst en zonsondergang. Voor de volgende activiteiten: wandelen over de paden, plukken in de voedselbos gedeeltes, picknick en spel op de picknick weides, voetballen en "rondhangen" op het trapveld.
- Overnachten is niet toegestaan.
- Bouwwerken: kassen en gereedschap-bergingen zijn toegestaan onder beperkende voorwaarden van maat en materiaal gebruik. Er worden uitsluitend duurzame bouwmaterialen gebruikt. Als dat nodig is dan wordt door de gebruikers een omgevingsvergunning aangevraagd.
- Geteelde gewassen kunnen worden verkocht volgens het principe 'landwinkel'. Daarvoor kan een deel van het terrein worden ingericht voor productie voor eigen gebruik (volkstuinten) en verkoop.
- De amateur volkstuinten kunnen ter beschikking worden gesteld aan buurtbewoners die verklaren en in praktijk brengen dat zij bijdragen aan het algemeen doel en de uitgangspunten voor gebruik.
- Voor de verbreding van de toegangsmogelijkheden komen er nog twee extra openingen poorten in het bestaande hekwerk.
- De brug die momenteel toegang geeft tot de noodvoorziening 'Klein België' zal blijven gehandhaafd.
- Gebruikers en bezoekers parkeren op eigen terrein.
- De gemeente levert het terrein en de gebouwen leeg op aan Stichting Vrij Waterland.
- Na 5 jaar wordt het terrein door Stichting Vrij Waterland weer terug opgeleverd aan de gemeente, vrij van bebouwing en materialen.

5. Financiën en beheer

Het beheer en de eindverantwoordelijkheid voor het gehele plan ligt bij Vrij Waterland en het Rudolf Steiner college. Zij hebben al ruim dertig jaar ervaring opgedaan met het inrichten van tuinen voor

educatie en natuurbeleving in de aangrenzende tuinen, aan de zuidkant van de Belgiëlaan op de terreinen van tuinbouwbedrijf Vrij Waterland.

De huur / pacht voor zowel gebouwen als terreinen wordt opgebracht door Stichting Vrij Waterland en het Rudolf Steinercollege. Een overeenkomst hierover wordt aangegaan met de Stichting Vrij Waterland. Zij zullen optreden als hoofdgebruiker / beheerder.

Financiën voor de **inrichting/investeringen** zullen worden opgebracht door:

- Vrij Waterland (planten en dieren)
- Rudolf Steiner College en Rudolf Steinerschool (inrichting kookgelegenheid)

Financiën voor **beheer en onderhoud** zullen worden opgebracht door :

- Stichting Vrij Waterland, Rudolf Steiner College, Rudolf Steinerschool, met een bijdrage van Stichting Ecoring, en andere mede-deelnemers.
- Verder middels sponsoring door sympathiserende bedrijven en instellingen.
- Onderhoud zal grotendeels geschieden door deelnemers van Ecoring, leerlingen Rudolf Steiner College en Rudolf Steinerschool, deelnemers Rozemarijn-Ferm, verschillende andere deelnemers, vrijwilligers uit de wijk en georganiseerd vrijwilligerswerk.

Verdere kosten voor inrichting en onderhoud, zullen worden gedekt middels het beproefde “Vrij Waterland model”:

- met inkomsten uit het gedeelte “productietuin”.
- met de bijdragen en onkostenvergoedingen van de verschillende medegebruikers, deelnemende scholen en participatie door Ecoring deelnemers.
- het betaalde fulltime dagelijks beheer zal worden bekostigd en onder verantwoording vallen van Stichting Vrij Waterland en het Rudolf Steiner College.

6. Nadere uitwerking van de inrichtingsplannen

Het terrein van de Young Boys bestaat uit 2 velden plus een kantine en kleedkamers. Het oppervlakte van veld 1 is 8.300 m² en het oppervlakte van veld 2 bedraagt 7.800 m². Het terrein is voor een beperkte periode beschikbaar (maximaal 5 jaar). Het plan wordt ingericht als samenwerkingsproject tussen de verschillende buurtorganen, de scholen en het tuinbouwbedrijf Vrij Waterland. Eventuele noodzakelijke vergunningen worden door de gebruikers aangevraagd.

a. Natuurbeleving

Een deel van de tuin zal worden ingericht specifiek gericht op natuurbelevingsmogelijkheden voor de bewoners van de wijk, door middel van het inrichten van wandelpaden langs een vrij toegankelijke delen met picknickvelden, fruitbomen speel- en bloemenweides. Als speciaal onderdeel een rolstoel toegankelijke belevingstuin, met geurende en kleurende bloemen en kruiden voor de ouderen en minder valide bewoners van de wijk.

b. Lessen natuurverzorging, natuurbeheer

Een ander deel zal worden ingericht voor lessen natuurverzorging, natuurbeheer en stadse binnentuintechnieken, voor leerlingen van de scholen in Schalkwijk. De lessen /begeleiding kan verzorgd worden door docenten en medewerkers van het Biologisch Dynamisch tuinbouwbedrijf Vrij Waterland, of door leerkrachten van de betreffende scholen zelf. Het spreekt voor zich dat hier nadere financiële afspraken over gemaakt moeten worden met de betrokken partijen die hiervan gebruik willen maken.

c. Voedselbos

Een derde onderdeel van het plan is het inrichten van een zogenoemd “voedselbos”. Ook weer open en vrij toegankelijk voor bewoners van de wijk. Aanleg, verzorging en onderhoud als onderdeel van het leer- en lesplan voor de leerlingen van het Rudolf Steiner College, en deelnemers van de Stichting Ecoring, de Rudolf Steinerschool en de medewerkers van tuinbouwbedrijf Vrij Waterland.

d. Dierverzorgingstuin

Een vierde deel van het plan is het inrichten van een dierverzorgingstuin. Een plek waar kinderen onder strikte en deskundige begeleiding kunnen deelnemen aan het inrichten en verzorgen van een voor kleinvee zo natuurlijk mogelijke leefomgeving.

e. Groente- kruiden- en bloementeelt

Een vijfde onderdeel van de inrichting zal bestaan uit groente-, kruiden- en bloementeelt velden die het genereren van enige inkomsten mogelijk maken.

f. Mediterrane gewassen

Een zesde, wellicht iets later te realiseren onderdeel, is het inrichten van (kleine) kassen voor de teelt van en educatie over warmte minnende Mediterrane gewassen.

g. Keuken

Een zevende onderdeel van het plan is het inrichten van educatie- en productverwerkingslokalen voor leerlingen van het voortgezet- en basisonderwijs, in de voormalige kantines van Young Boys.

h. Volkstuinen

Een deel van het perceel zal worden ingericht met een bestemming als biologische/ecologische volkstuinen. Een plek waar zo mogelijk vanuit vele verschillende culturele achtergronden, aansluitend bij de multiculturele samenstelling van de wijk, voedingsgewassen geteeld kunnen worden. Nadrukkelijk zonder het doel van recreatie. Onder begeleiding van de medewerkers van Vrij Waterland en onder verantwoording en toezicht van de “buurtvaders/ouders”.

i. Sport- en speelveld

Een deel blijft beschikbaar als trap/voetbal/sportveldje. Hier is beheer en begeleiding in overleg met de wijkraad en de buurtouders op zijn plaats.

NB. Vanwege de verbouwing van het Rudolf Steiner College in het schooljaar 2018/2019 zijn tijdelijk noodlokalen nodig. Daarvoor is door de gemeente nog geen locatie aangewezen. Mogelijk zal gebruik worden gemaakt van een deel van het voormalige Young Boys terrein. Hierover worden nadere afspraken gemaakt tussen de gemeente, Stichting Vrij Waterland en het Rudolf Steiner College. Het gaat om een oppervlakte van circa 2.000 m² (het totale terrein is ruim 16.000 m²).